

MICALET TEATRE

Els valents de Valor

Manuel Molins

Dibuixos de Luis Crespo

(Apareix ENRIC VALOR. La seua aparença i vestuari són els que han quedat per a la memòria en la imatge atemporal que difonen les fotografies de l'escriptor.)

ENRIC. Sóc Enric Valor i vaig nèixer fa molts anys, però m'he quedat jove no perquè siga un fantasma o cosa de màgia, sinó perquè encara era jove quan vaig escriure les *Rondalles valencianes* i és la literatura i la imaginació allò que realment determina la nostra edat. El meu naixement va ser a Castalla (l'Alcoià) el 1911 i en aquella època no hi havia ni mòbils, ni Internet, ni televisió, ni MP3... I què féiem els joves? En què ens entreteníem? Hi havia els casinos, els llibres, les novel·les, els balls a la plaça o el dòmino. Però sobretot, teníem la natura. Una terra tranquil·la i uns paisatges bellíssims encara sense contaminar, els pinars amb tres classes de verd, perquè hi havia pins rojals i pins blancs i n'hi havia de verds carregats de dolços pinyons; i el cel blau i netíssim, els arbres fruiters, les

olors de la terra, el romer, el timó o la pebrella; la ginesta que omplia els camps de groc; les muntanyes i els cingles, les rambles, els cimals o les foies, com la foia del meu poble... I aquell menjar de festa amb torrons de Xixona, carbassa torrada, tramussos, figues, cacauets, nous, confits d'Alcoi, massapans, llepolies...

(Entra MARGARIDA, una de les velletes de la Penya Roja. És lletja com un pecat, no per causa dels seus vuitanta-dos anys, sinó perquè mai no ha tingut la cara, ni la veu o la figura agradables. I mai no ha sigut una dona simpàtica, sinó calculadora, envejosa i autoritària.)

MARGARIDA. Talla el rotllo.

ENRIC. Què?

MARGARIDA. Que talles el rotllo, que és l'hora de començar i tant parlar de torrons, tramussos, figues o massapans, m'està venint una gana que...

ENRIC. Només feia la presentació.

MARGARIDA. No calen més presentacions. Comencem i prou.

ENRIC. I tu qui ets?

MARGARIDA. Sóc Margarida de la Penya Roja.

ENRIC. La Peña Roja? Ah, la Peña Roja a la Serra de Mariola és un pic molt gros, enlairat i de difícil accés. Una vegada vaig sentir una història de dues velletes de la Peña Roja... Com has arribat fins ací?

MARGARIDA. Jo visc ací. I ja t'he dit que prou. *(Fent-lo fora per la força.)* Vinga, fora; fora. *(ENRIC ix.)* Que pesat. *(Mentre endreça l'escenari per a la seua rondalla.)* Tots els escriptors són iguals, si els deixes parlar no acabarien mai; i aquest sempre s'encanta descrivint la terra. Ja sabem que és un enamorat de les muntanyes, els camps, les plantes i el mar, però ara tenim altres coses en què pensar. *(Cridant la germana ROSELLA.)* Rosella, Rosella!... Que no em sents? Rosella!... *(Entra ROSELLA amb un ram de romaní i altres plantes muntanyenques.)* Què passa? Que t'has tornat sorda?...

ROSELLA. És que estava fent romaní...

MARGARIDA. Deixa el romaní i escolta'm. Això ja s'ha acabat.

ROSELLA. Què s'ha acabat?

MARGARIDA. La pobresa; viure tan aïllades de la civilització. S'ha acabat.

ROSELLA. Ara? S'ha acabat ara que estem a punt de morir-nos?

MARGARIDA. De morir-nos, res; i a més, és millor tard que mai. Tinc una idea.

ROSELLA. Quina idea?

MARGARIDA. Una idea que et farà la dona més envejada de totes.

ROSELLA. Jo no vull ser envejada per ningú, Margarida; l'enveja no és bona.

MARGARIDA. Tu calla i escolta. Et casaré amb el fill del rei.

ROSELLA. (*Rient.*) Què? Un rei? Quin rei? Ací no hi ha reis...

MARGARIDA. Això és un conte i en els contes sempre hi ha reis i prínceps i princeses...

ROSELLA. Estàs boja. A més, sóc una vella; que no veus que tenim més anys que Matusalem?

MARGARIDA. Jo sóc més vella que tu. Però l'edat no importa.

ROSELLA. No?

MARGARIDA. No. El que importa és el talent. I jo en tinc molt, de talent; sóc molt espavilada.

ROSELLA. Sí, això sí; massa. A vegades pense que ets més llesta que un dimoni.

MARGARIDA. No digues bestieses i escolta. Tu ets ben guapa...

ROSELLA. Guapa? Jo era guapa de joveneta, però ara...

MARGARIDA. Encara ets ben bonica, no com jo; i mereixes casar-te amb el fill del rei. Així que com el fill del rei està de cacera per aquestes muntanyes, segur que seguirà el rastre d'algun conill o llebre que el porte fins ací.

ROSELLA. Quan em veja, arrancarà a córrer i no pensarà més a caçar conills ni llebres.

MARGARIDA. Tu, des d'aquest moment, faràs tot el que jo et mane. Ara et gites de seguida i et fiques el dit polze dins la boca. I així t'estaràs fins que jo entraré a veure't a mitjan matí, o quan siga, amb el fill del rei.

ROSELLA. I per què? Això és un destarifo. Quin trellat té?

MARGARIDA. Tenint el dit a remulla dins la boca, se t'inflarà i se li farà la pell lluenta i bonica com quan tenies quinze anys.

ROSELLA. Però Margarida, si almenys se'm fera bonica la cara, però un dit...

MARGARIDA. Tu ara vés-te'n al llit i fes el que et dic.

ROSELLA. Ets un dimoni...

MARGARIDA. Tu calla i creu i serem riques. Viuràs com una reina i jo me'n podré baixar a la ciutat per acabar-hi els meus dies sense haver de patir tant de fred com es passa a la muntanya. I quan

jo et diga que isques, et tapes tota ben tapada amb el vel negre dels dies de dol.

ROSELLA. Per què?

MARGARIDA. Perquè tota precaució és poca. Si el Príncep et veu aquesta cara, s'ha acabat la nostra esperança. Així que, si ell ve i jo et cride, tu has d'aparèixer tapada cap i tot. I ara, a xuclar-te el dit.

(Ix ROSELLA no massa convençuda, però xuplant-se el dit. De sobte, comencen a sentir-se els lladrucs dels gossos, els renills dels cavalls juntament amb els tocs del corn de caça i els sorolls de la partida del fill del rei. MARGARIDA observa per la finestra els moviments de la muntanya.)

MARGARIDA. Ah, quina sort la meua, el fill del rei ha aparegut més prompte que em pensava. Li prepararé aigua fresca i un got de llet... Segur que tindrà set. I un bon got de llet de cabra li donarà forces... Ah, la veritat és que un mosso molt ben plantat...

(Prepara les coses. Cessen els sorolls i apareix el fill del rei. La velleta en veure'l cau agenollada fent-li una reverència.)

MARGARIDA. Ah, missenyor, segur que vós sou el fill del rei.

PRÍncep. Alceu-vos, bona dona; així és, en efecte, jo sóc el Príncep.

MARGARIDA. I jo sóc Margarida, la velleta de la Penya Roja, per a servir-vos, missenyor...

PRÍncep. I vós viviu ací, en aquesta casa?

MARGARIDA. Sí, missenyor; i si voleu puc oferir-vos aigua ben sana i fresca o un got de llet de cabra acabada de muntar...

PRÍncep. Aigua. Amb un got d'aigua en tindrè prou. (*Ella li dona l'aigua.*) La veritat és que el paisatge és molt bonic, penyals descarnats, pics amb neu i cingles imponents, boscos meravellosos i pertot arreu l'olor del romaní, l'espígol... És fantàstic. I al fons, el mar; la ratlla blava del cel i el mar...

MARGARIDA. Que no hàviu vingut abans per ací?

PRÍncep. No; vos confesse que és la primera volta.

Però tornaré. Gràcies per l'aigua. Viviu sola?

MARGARIDA. No, missenyor; amb una néta.

PRÍncep. Com li diuen?

MARGARIDA. Rosella, missenyor; i només té quinze anys. Però és molt bella. Tan bella com una autèntica princesa... Clar que vós direu, què ha de dir la vella si és la seua iaia...

PRÍNCEP. No, no; en absolut. Si vós ho dieu... I on és? Què no és a casa?

MARGARIDA. Sí, però...

PRÍNCEP. Què li passa? Està malalta? M'agradaria veure-la. Encara que només siga un moment...

MARGARIDA. Això que em demaneu, missenyor, és impossible...

PRÍNCEP. Impossible?

MARGARIDA. Rosella és una jove vergonyosa i els nostres costums...

PRÍNCEP. Quins costums?

MARGARIDA. No vull que vegem la meua néta els desconeguts...

PRÍNCEP. Jo sóc el fill del rei.

MARGARIDA. Puc fer que vos ensenye... la cara, no; una mà, tampoc..., però un dit...

PRÍNCEP. Un dit?

MARGARIDA. Sí; un dit, sí. Així m'ho van fer prometre els seus pares abans de morir en un accident. Abans de casar-se ningú no li podrà veure res més que un dit.

PRÍNCEP. Doncs bé, el dit; li veuré el dit. M'heu intrigat i sembla una jove bonica i virtuosa.

MARGARIDA. Així és, missenyor; tan tendra i jo-veneta... La faré entrar, però només un dit... Ho prometeu?

PRÍNCEP. Què?

MARGARIDA. Prometeu que només voldreu veure-li el dit?

PRÍNCEP. Sí, clar; ho promet.

MARGARIDA. Està bé... (*Cridant la germana.*)

Rosella... Rosella, nena; no tingues por i vine...

No és cap caçador violent, sinó un jove gen-

til i ben educat... El fill del rei... Rosella, filla,

vine ací... (*Apareix ROSELLA tota coberta amb*

un gran vel negre.) Saluda, filla; saluda el cava-

ller... (*ROSELLA ho fa i en veritat que sembla*

una jove atemorida i pudorosa.) Vinga, Rosella,

filla; tranquil·litza't que no et farà cap mal...

T'ho dic jo, la iaia...

PRÍNCEP. Tranquil·litzeu-vos, sí, tranquil·litzeu-

vos; només vull veure el vostre dit... Me'l voleu

mostrar?...

MARGARIDA. Ensenya-li'l, Rosella; només serà

això, el dit...

PRÍNCEP. Sí, amb el dit serà suficient per a calibrar

la vostra bellesa.

MARGARIDA. Vinga, filla.

(Després d'algun dubte més, ROSELLA li mostra el dit polze al PRÍNCEP.)

